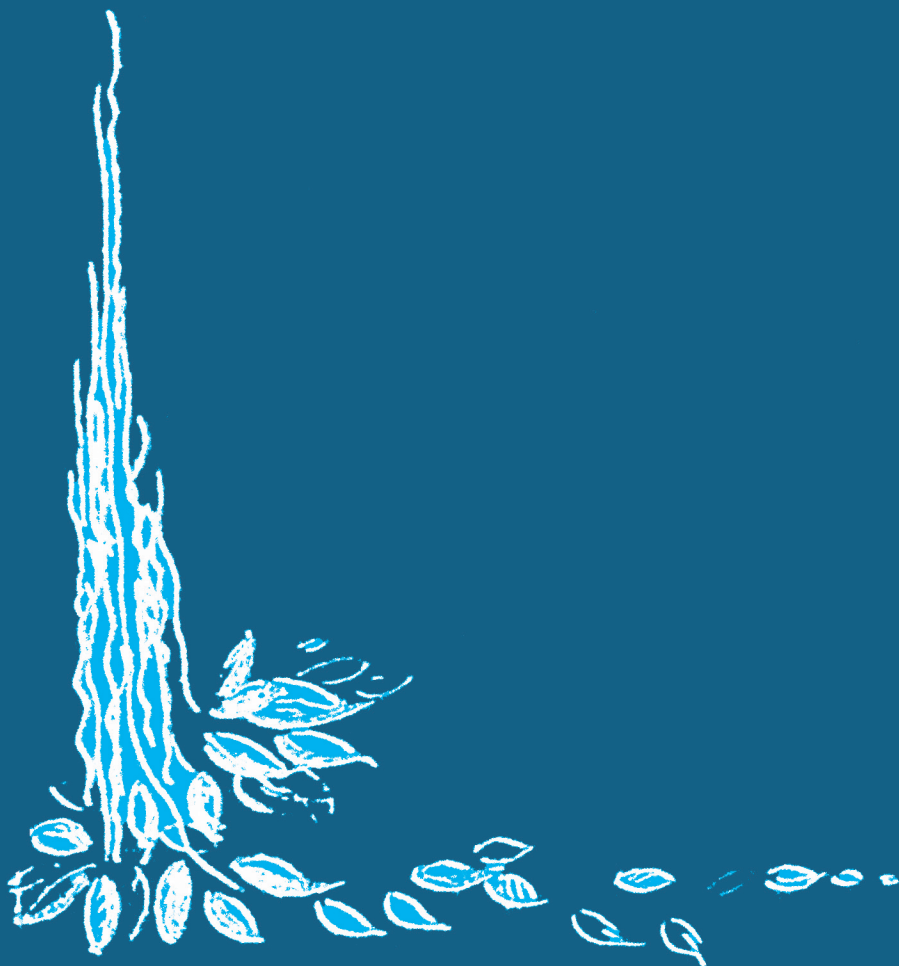

Pobiram orumenele liste

Ivan Vanek Šiftar

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

Univerza v Mariboru

Pravna fakulteta

Ivan Vanek Šiftar

Pobiram orumenele liste

Februar 2022

- Naslov** **Pobiram orumenele liste**
- Avtor** Ivan Vanek Šiftar
- Recenzija** Jože Pogačnik
Franc Zadavec
- Jezikovni pregled** Marjan Šiftar
(Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija)
- Tehnični uredniki** Jan Perša
(Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba)
Darija Husar
(Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta)
Urška Kukovec
(Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta)
- Oblikovanje ovitka** Jan Perša
(Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba)
- Grafika na ovitku** Breda Varl, 1998
- Grafične priloge** Breda Varl, 1998
- Založnik** **Univerza v Mariboru**
Univerzitetna založba
Slomškov trg 15, 2000 Maribor, Slovenija
<https://press.um.si>, zalozba@um.si
- Izdajatelj** **Univerza v Mariboru**
Pravna fakulteta
Mladinska ulica 9, 2000 Maribor, Slovenija
<https://www.pf.um.si>, pf@um.si
- Soizdajatelj** **Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija**
Petanjci 19, 9251 Tišina, Slovenija
<https://www.dr-siftar-fundacija.org>,
siftarjeva.fundacija@siol.net
- Izdaja** Prva izdaja
- Tisk** Design Studio d.o.o., Maribor, Slovenija
- Naklada** 300 izvodov
- Dostopno na** <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/641>
- Izdano** Maribor, februar 2022

© Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba

Vse pravice pridržane. Brez pisnega dovoljenja založnika je prepovedano reproduciranje, distribuiranje, predelava ali druga uporaba tega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranjevanjem v elektronski obliki.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor

821.163.6-1

ŠIFTAR, Vanek

Pobiram orumenele liste / Ivan Vanek Šiftar. - 1.
izd. - Maribor : Univerza v Mariboru, Univerzitetna
založba, 2022

ISBN 978-961-286-557-3

COBISS.SI-ID 96378883

ISBN 978-961-286-557-3 (mehka vezava)

DOI <https://doi.org/10.18690/um.pf.1.2022>

Cena Brezplačni izvod

Odgovorna oseba prof. dr. Zdravko Kačič,
založnika rektor Univerze v Mariboru

Citiranje Šiftar, I. V. (2022). *Pobiram orumenele liste*.
Maribor: Univerzitetna založba. doi:
10.18690/um.pf.1.2022

Ob ponovni izdaji Vanekovih pesmi

DR. ETELKA KORPIČ-HORVAT

Zaslužni profesor Univerze v Mariboru, Vanek Šiftar, doktor pravnih znanosti, je bil tudi pesnik. Njegove pesmi so zbrane v zbirki z naslovom POBIRAM ORUMENELE LISTE. Zbirka doživlja ponovno izdajo, ob 25 letnici ustanovitve Ustanove Vaneka Šiftarja.

Ko prebiraš Vanekove pesmi, vidiš visokega klenega Vaneka, v visokih škornjih in delavskih hlačah, kako hodi po svojem Vrtnu spominov in tovarštva in pobira jesenske orumenele liste. V tem vrtu je Vanek našel vse tisto, kar mu je naplavljal življenje: bolečino in žalost po vojni izgubljenih dveh bratov, in žalostni pogled matere, ki je zaman čakala, da se vrneta sinova in zapolnita prazni mesti ob mizi, kjer sta ju čakali žlici, *dve nedotaknjeni žlici...to preveč boli!* Vaneku je vrt prinašal upanje, da bo *prišla pomlad in z njo prišel bo veliki čas* uresničevanja ciljev novega socialističnega sistema, agrarne reforme, ustanavljanja zadrug, študiranje prava in hotenja, da bi študij prava v Mariboru postal organizacijsko in kakovostno

enakovreden študiju na Pravni fakulteti v Ljubljani. V Vanekovih pesmih najdeš *trpke spomine*, ki se jih ne da prelomiti, kljub temu da *dež pere ceste, zeleni trave*.

Vrt spominov in tovarištva je Vaneku dajal smisel življenja, energijo, ki jo je s svojimi iskrivimi mislimi delil s prijatelji, ko se je z njimi sprehajal po vrtu in ko so znova in znova prihajali k njemu, da bi kresali bistre misli, pa tudi različna stališča o življenju in delu ljudi. Vrt je prepojen s pogovori o političnem in volilnem sistemu, življenju Romov, položaju Prekmurja, pravičnosti in resnici, preživelem socializmu in kritičnih pogledih na razvijajoči se liberalni kapitalizem.

Vrt je Vaneku bil oda življenja, ki je v njem znova in znova prebujala žalost in hrepenenja s prihajajočo pomladjo in razcvetelimi narcisami. Žalost, zaradi prestanega vojnega trpljenja in hrepenenje po življenju, ki ga je čutil v zelenih ravninah, ki jih je ljubil. Ni se zadovoljil le s pravnimi vprašanji, niti pravniškim pogledom na zakonodajo, od katere je zahteval *smisel, pomen in jasnost besede*. V njem je valovala širina panonskega morja, odprtost, ki mu je prebudilo pesnikovanje. S svojimi pesniškimi stvaritvami, je Vanek pokazal širino razumnika in srčnega človeka. Na videz trdega in čemernega, pa vendarle občutljivega za življenje prekmurskega človeka, ki išče zaslužek v tujini, *v daljnem sivem nemirnem svetu*.

Na vrtu je Vanek zaznaval tudi prihajajočo smrt, ko je zapisal *z drevesi sem veter lovil in v vejah zašepetala je smrt...*

Vanekove pesmi niso naključje, so pot skozi njegovo življenje, skozi njegov vrt. Ponatis Vanekovih pesmi v zbirki Pobiram orumenele liste ohranja Vaneka z nami, bogati pa tudi Vrt spominov in tovarištva.

Petanjci, junij 2021

DR. LUDVIK TOPLAK
rektor Univerze v Mariboru med leti 1993 - 2002

Ob 80. letu življenja, mladostnega zagona našega prijatelja, zaslužnega profesorja Univerze v Mariboru dr. Vaneka Šiftarja naj ponovno poudarim, da je imel Vanek Šiftar veliko srečo, da je bil rojen in da je živel v Prekmurju s Prekmurci. Tu se stopi na majhen hribček in se daleč vidi. Ta svet je odprt in je oblikoval ljudi s širokim pogledom in daleč naprej. Tak je naš Vanek.

Njegov življenjski opus pravnik, politika, borca, socialnega reformatorja, kmeta in misleca, je zajet v drugih delih. Njegov prispevek razvoju Univerze v Mariboru, nekoč Višje pravne šole, ki je prerasla v Pravno fakulteto, je zajet v kroniki razvoja Univerze v Mariboru ter Pravne fakultete.

Danes se veselimo, da smo odkrili tudi Vaneka Šiftarja - pesnika. To njegovo dimenzijo so ocenili literarni zgodovinarji in pesniki. Mi lahko samo doživljamo milino dežele, kjer je živel, ter razsežnosti mladega, nadobudnega, nemirnega Prekmurca, Slovenca, ki je iz sebe naredil to, kar smo poznali doslej, zlasti kot univerzitetnega profesorja.

Prof. dr. Vanek Šiftar me je sprejel v službo na univerzo. Sledil sem njegovim usmeritvam, sam pa ve, da sem mu kdaj ušel. Tudi v teh primerih je bil toleranten do mene. Za vse to sem mu hvaležen.

Ob 80. letnici prijatelja, sodelavca, profesorja, se v imenu Univerze v Mariboru in v svojem imenu zahvaljujem za vse njegovo veliko delo ter mu želim še naprej mnogo zdravih in ustvarjalnih let. Mi pa se veselimo ob njegovih pesmih, obujamo spomine ter doživljamo njegovo bližino.

Maribor, 24. 6. 1998

POBIRAM ORUMENELE LISTE

IVAN VANEK ŠIFTAR

Ključne besede:

Ivan
Vanek
Šiftar,
Pobiram
orumenele
liste
pesmi,
Univerza v
Mariboru,
Pravna
fakulteta

Povzetek »Pobiram orumenele liste,« (2022) je izbor Šiftarjevih pesmi, ki so nastajale šestdeset let. Oblikovno neoporečno označujejo avtorjeve intimne in pokrajinsko estetske motive, občutljivost za socialno prizadetega človeka, odpor do okupatorja med vojno ter samokritično misel o pravni stroki, ki ji besedi pravica in resnica pogostoma uhajata iz dorečenosti, kot uhajata tudi iz vsake družbene prakse. In kakor sebi uhaja nemirni duhovni iskalec, ko hoče na cesti, na kateri »vsem se mudi«, svoji »razklani polovici« ubrati v skladen jaz.

zapisal dr. Franc Zadravec

Pesniška zbirka ob jubileju Pravne fakultete Univerze v Mariboru in Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija

Zaslужni profesor Univerze v Mariboru dr. Vanek Šiftar je bil povezan s Pravno fakulteto od njenih začetkov in ostal na različne načine povezan z njo in Vrto spominov in tovarištva na Petanjcih do kraja svoje življenjske poti. Tudi skozi Ustanovo dr. Šiftarjeva fundacija, ki smo jo na njegovo pobudo ustanovili skupaj s številnimi drugimi uglednimi subjekti pred 25. leti. Svojo povezanost in spoštovanje sta fakulteta in Univerza v Mariboru na prav poseben način potrdili ob 80. obletnici dragega kolege, prijatelja, našega Vaneka z izdajo njegove pesniške zbirke.

Vodstvu fakultete in Ustanove smo se namreč odločili, da 60. obletnico Pravne fakultete in 25. obletnico ustanovitve in uspešnega delovanja Ustanove obeležimo tudi z izdajo nove, dopolnjene pesniške zbirke dr. Vaneka Šiftarja. Z njo želimo le še utrditi odlično in razvejano sodelovanje, ponovno potrditi razvejano ustvarjalnost kolegic in kolegov naše fakultete in potrjevati trajen spomin na vsestranskega profesorskega kolego, dr. Vaneka Šiftarja.

Dekanica
Prof. dr. Vesna Rijavec

Predsednik
Ernest Ebenšpanger

Socialna stalnica pa ne zmanjšuje pesnikovega poslušanja vase, v bitnost osebne narave, v hrepenenja, ki jih izvabljata dekle in očetova hiša. Skratka, predvojne pesmi so dokument duhovno in čustveno močne, zdrave osebnosti, njenega jasnega nazorskega in družbenega hotenja in drže. Prav ironično–veselo zveni analogija iz stroke, v kateri je Šiftar ustvarjal dolga desetletja in se otepal zlasti z besedama resnica in pravica.

»Zakonodaja« –: kaj je drugega kot mešalnica velikih in malih črk, kot odmevnica družbenega kaosa. Zakonodaja – pomešane besede in njihovi pomeni, zlasti pomešani sta besedi »pravica in resnica«.

»Orumeneli listi« so, skratka, dvojna zgodba človeka in pesniškega subjekta, so njegova dvojna drama, pa tudi dvojna zmaga. Ali drugače: so ljubeči in tudi ostri žarki na cesti, na kateri »vsem se muđi«.

akademik dr. Franc Zdravec

Vpogled v ponujeno pesniško zbirko razkriva, da je Ivan Vanek Šiftar književni sopotnik tiste struje v slovenski književnosti, ki jo imenujemo socialni, humani ali novi realizem. Njegovi inspirativni izviri so v družbenih razsežnostih in položaju delavca ter kmeta, v razsežnostih, ki so se našle v krizi in so ogrožale posameznikovo individualno eksistenco.

akademik dr. Jože Pogačnik

Univerza v Mariboru

Pravna fakulteta

ISBN 978-961-286-557-3

U S T A N O V A D R .

Š I F T A R J E V A

FUNDACIJA